

STOCKHOLMSKÄLLAN

Från misär till feelgoodområde

Öppnandet av Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning den 1 oktober 1860 syftade till att ta emot främst arbetslösa personer med tillfälliga problem. Sådana fanns det gott om i 1800-talets Stockholm. Allmänna försörjningsinrättningen kallades rätt och slätt "Grubbens" eller "Grubbens gärd" i folkmun. Namnet har sin historiska förklaring. Marken hade nämligen köpts upp av en Hans Wilhelm Grubb på 1700-talet. Denne Grubb hade alltså ingen direkt anknytning till anstalten.

Verksamheten verkar ha gått överstyr ganska snart på grund av det stora behovet. För att få plats med så många som möjligt trängdes klientelet ihop i sovsalar med fyravåningssängar. Man arbetade och sov i samma lokaler.

Personer med olika problem verkar ha blandats utan urskilning; psykiskt och fysiskt sjuka, barn, gamla och orkeslösa. På 1870-talet gjordes förbättringar genom att inrätta exempelvis ett särskilt sinnessjukhus, ett sjukhus för kroppsligt sjuka och så vidare. Socialinspektörer vid sekelskif-

tet anmärkte speciellt på hur illa barnen for i denna miljö. En del av barnen kom att auktioneras ut till landsbygden.

De intagna var tillåtna att arbeta utanför anstalten. I praktiken kunde detta betyda tiggeri. Det var inte tillåtet att föra in alkohol på området. Många var historierna om påhittiga smuggelförsök...

På Fleminggatan låg fabriker och verkstäder sida vid sida. De hade blivit utlokaliserade av sanitära skäl från den centrala delen av staden. Här rörde sig alltså en strid ström av människor morgon och kväll. De vankande "grubbensgummorna" och "grubbensgubbarna" var inga främmande inslag i gatubilden.

Även icke-Kungsholmsbor kände till Grubbens. Anstalten var något man ryste över. Efter hand kan väl tiden sägas ha hunnit ikapp Grubbens. Den nya tidens mer humana sätt att se på socialvård gjorde att stadens fattigvård förändrades i sin struktur, och med detta uppkom nya sociala institutioner som avlastade verksamheten.

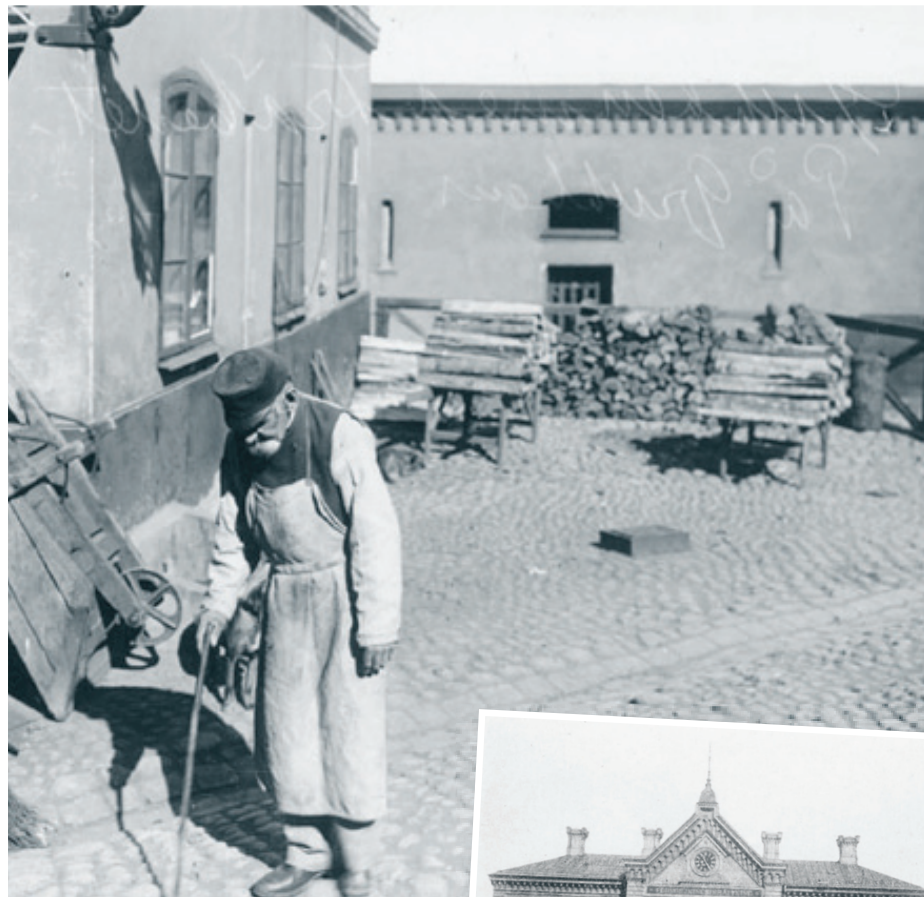
1922 avvecklades Stockholms allmänna försörjnings-

inrättning och S:t Eriks sjukhus kom i dess ställe.

I dag ligger S:t Eriksområdet lite undangömt bakom Fleminggatans brus. Om man inte känner till dess existens eller har ärende hit är det lätt att gå förbi. Området omdanades på 1990-talet. Målet var att bygga bostäder och man ville efterlikna 1800-talets stenstad med riktiga stadskvarter. Parkkänslan skulle behållas. Platens historiska byggnader och miljöer skulle tas hänsyn till i möjligaste mån.

Än idag minner området om Allmänna försörjningsinrättningen genom sina gatunamn: Grubbensringen, Grubbens torg, Grubbens gata... Huvudentrén till området går genom det gamla porthuset på Fleminggatan. Konstnären Sivert Lindbloms ansiktsbronser vid trapporna ner mot Kungsholms strand ska minna om alla människo-öden som passerat revy på Grubbens. Om man blir nyfiken och vill glänta på dörren till gångna tiders Kungsholmen och Grubbens finns i Stockholmskällan bland annat fotografier, konst, boktips och böcker i fulltext att ta del av.

Carina Ferlatti

En "grubbensgubbe" på gården år 1901. FOTO: ANTON BLOMBERG

Allmänna försörjningsinrättningens porthus, år och fotograf okänt.

LÄS MER OM DET GAMLA STOCKHOLM PÅ STOCKHOLMSKÄLLAN - WWW.STOCKHOLMSKALLAN.SE

Kungsholmen
Kungsholms Strand 165, 5 tr

1,5:a

Rymlig bostad på 5 tr upp med vacker utsikt! Helt insynsskyddat läge! Luftigt vardagsrum och sovalkov. Fina trägolv, ljusa väggar och rejäl takhöjd. Härligt kök med rymlig matplats. Lätt ombyggbar till riktig 2:a! Balkongplaner finns i föreningen.

Pris: 1 850 000 kr Avgift: 1.801 kr/mån Yta: 44 kvm Hiss: Ja

Visning: söndag 17/10 kl 12:30-13:30 & måndag 18/10 kl 17:30-18:00

Bobutik: Kungsholmen 08-652 62 00

Hammarby Sjöstad
Aktergatan 20, pl2

Välkommen till en trivsam och lättmöblerad trea med perfekt läge i hjärtat av Sjöstaden! Här bor du i anslutning till Sickla kanal med trivsam utsikt mot både båtlivet och Sjöstadsparterren, och nära kommunikationer och service. Alla rum har vackra ekparkettgolv och stora fönster ger härliga ljusinsläpp. Här finns två rymliga sovrum, varav ett med egen klädkammare och det andra med tre inbyggda garderober. Stilrent badrum med golvvärmesystem och handdukstork samt

3:a

ljus och fräscht kök i halvöppen planlösning mot vardagsrum. Den öppna planlösningen välkomnar många gäster, och här har du även utgång till den rymliga balkongen! Varmt välkommen!

Pris: 3 050 000 kr Avgift: 4.681 kr/mån Yta: 83 kvm Hiss: Ja

Visning: söndag 17/10 kl 13:00-13:45 & måndag 18/10 kl 18:00-18:30

Bobutik: Hammarby Sjöstad/Enskede 08-644 58 00

Hammarby Sjöstad
Redargatan 4, pl4

3:a

Ytterst välplanerad och hemtrevlig 3:a med solig västvänd balkong i lugnt läge mot innergård. Det finns två lättmöblerade rymliga sovrum varav ett med egen klädkammare. Vidare finns ytterligare en klädkammare i hallen samt påkostat stilrent badrum med golvvärmesystem, handdukstork och klädvårdsavdelning med tvättmaskin och torktumlare. Stort kök med gott om skåp i vitt, induktionshäll, ugn, kyl/frys, inbyggd micro, städskåp, bra arbetsytor och matplats för många

matgäster i burspråk. Nybyggd fastighet från 2009 ett stenkast från Södermalm, med närhet till flera naturområden. Garage i fastigheten med lediga platser för 1100 kr/mån! Välkommen på visning!

Pris: 3 075 000 kr Avgift: 4.715 kr/mån Yta: 82 kvm Hiss: Ja

Visning: söndag 17/10 kl 14:15-15:00 & måndag 18/10 kl 17:00-17:30

Bobutik: Hammarby Sjöstad/Enskede 08-644 58 00

Våra bobutiker
i City:

Gärdet/Hjorthagen: 08-545 831 10

Hammarby Sjöstad: 08-644 58 00

Kungsholmen: 08-652 62 00

Södermalm: 08-640 71 00

Vasastan: 08-34 84 00

www.svenskamaklarhuset.se